

UCHWAŁA NR 0007.72.2015
RADY GMINY GOLESZÓW

z dnia 25 listopada 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie dla Gminy Goleszów na lata 2016-2020**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) i art.18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) Rada Gminy Goleszów uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Goleszów na lata 2016-2020, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Goleszów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Przewodniczący Rady

Bogusław Konecki

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA GMINY GOLESZÓW NA LATA 2016 – 2020

Rozdział 1.

Podstawy Prawne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Goleszów na lata 2016-2020

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1286);
- Uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M. P. poz. 445);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245).

Rozdział 2.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie

1. Definicja zjawiska przemocy

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zachowanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka rodziny lub innej osoby wspólnie zamieszkalej lub gospodarującej; w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

2. Cechy przemocy

Przemoc w rodzinie można zdefiniować jako zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza jego prawa i dobra osobiste powodujące cierpienie i szkody.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- przemoc narusza prawa i dobra osobiste, ponieważ sprawca wykorzystuje przewagę siły i narusza podstawowe prawa ofiary;
- przemoc powoduje cierpienie i ból, dlatego że sprawca naraża życie i zdrowie ofiary, zadając jej cierpienie zarówno fizyczne jak i psychiczne, co z kolei powoduje gorsze funkcjonowanie ofiary w środowisku;
- przemoc jest intencjonalna, jest to działanie zamierzone i celowe, powoduje uzyskanie kontroli nad ofiarą oraz jej całkowitego podporządkowania;
- przemoc jest wykorzystaniem przewagi, narusza podstawowe prawa człowieka.

3. Rodzaje przemocy

Przemoc w rodzinie przybiera różne formy i dokonuje się przy pomocy różnych instrumentów, możemy wyróżnić następujące rodzaje przemocy:

- przemoc fizyczna - obejmuje wszelkie działania, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne np. bicie, kopanie, popychanie, szarpanie, duszenie porzucenie w niebezpiecznej okolicy itp.;
- przemoc psychiczna – są to działania krzywdzące, które wykorzystują mechanizmy procesów psychologicznych np. poniżanie, wyzywanie, stosowanie gróźb, naśmiewanie się z poglądów, kontrolowanie i ograniczenie kontaktów itp.;

- przemoc seksualna – polegająca na naruszeniu intymności pożycia np. wymuszanie pożycia, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych, sadystyczne formy współżycia, narażenie dzieci na kontakt z pornografią i zachowaniami seksualnymi itp.;
- przemoc ekonomiczna - dotycząca finansów, opierająca się zazwyczaj na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy np. niezaspokojenie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, odbieranie poborów itp.;
- przemoc zaniedbania – stosowanej najczęściej wobec dzieci.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wieloaspektowym, dlatego pomoc rozpatrywana musi być w wielu wymiarach tj. prawnym, psychologicznym, społecznym i moralnym.

Pomaganie ofiarom przemocy w rodzinie wymaga innego podejścia niż w przypadku pozostałych form przemocy, ponieważ mamy do czynienia z przestępstwem bądź jego domniemaniem, ten sam sprawca wielokrotnie przez długi okres stosuje przemoc wobec tej samej ofiary. Należy również podkreślić zależność między ofiarą i sprawcą, których łączą więzy rodzinne, sprawy majątkowe, uczuciowe, co jest źródłem dodatkowego stresu ofiar i trudności osób pomagających.

4. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Goleszów

Na terenie Gminy Goleszów przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym. Dominującym problemem jest alkohol, zdarza się stosowanie przemocy w rodzinach gdzie występuje problem ze zdrowiem psychicznym. Następnie przemoc wiąże się z niskimi dochodami, biedą, bezrobociem. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych w zamkniętym kręgu gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Tabela 1. Wykaz ilościowy „Niebieskich Kart”

Rok	Liczba „Niebieskich kart”	Instytucje zgłaszające	Rodzaje przemocy	Liczba osób objętych pomocą	W tym liczba dzieci krzywdzonych
2012	16	Policja 10 GOPS 3 NZOZ 3	fizyczna psychiczna	61	26
2013	13	Policja 10 GOPS 3	fizyczna psychiczna	46	15
2014	17	Policja 12 GOPS 3 NZOZ 1 Oświata 1	fizyczna psychiczna	58	24

Tabela2. Dane dodatkowe z „Niebieskich Kart”

Rok	Liczba sprawców kierowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego	Ilość spraw kierowanych do Sądu Rejonowego	Ilość spraw w postępowaniu karnym
2012	0	0	5
2013	0	1	1
2014	0	2	0

Tabela 3. Liczba spotkań i pracy Zespołu Interdyscyplinarnego

Rok	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania przemocy	Liczba grup roboczych powołanych do indywidualnych przypadków
2012	9	16

2013	6	9
2014	6	16

Rozdział 3. Założenia programu

Założeniem programu jest podejmowanie działań chroniących ofiary przemocy domowej, jak też edukacja osób stosujących przemoc przez służby i instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe.

Głównym celem programu jest dążenie do ograniczenia skali przemocy domowej na terenie Gminy Goleszów poprzez wspólne działanie instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

Rozdział 4. Działania i sposoby realizacji programu

Lp.	Zadanie	Opis zadania	Termin realizacji	Realizator
1.	Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie	• Przygotowywanie raportów dotyczących skali zjawiska przemocy w rodzinie, • Zbieranie i aktualizacja informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie	2016-2020	GOPS, Szkoły, Policja, Służba Zdrowia, GKRPA
2.	Podniesienie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie	• Organizowanie prelekcji, pogadanek, warsztatów profilaktycznych, • Upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie, • Promocja w lokalnych mediach przekazów sprzyjających aktywnej postawie wobec przemocy w rodzinie	2016-2020	Szkoły, GOK, GOPS, GKRPA
3.	Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy	• Organizowanie zajęć w ramach szkolnych programów profilaktyki	2016-2020	Szkoły,
4.	Podnoszenie świadomości wśród nauczycieli i pedagogów w zakresie przemocy w rodzinie	• Organizowanie szkoleń i warsztatów dotyczących przemocy w rodzinie	2016-2020	Szkoły, GKRPA,
5.	Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przemocą w rodzinie	• Organizowanie szkoleń dla pracowników wszystkich instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016-2020	Szkoły, Policja, Sądy, GOPS, GKRPA
6.	Wdrażanie procedury „Niebieska Karta ”	• Prowadzenie działalności informacyjnej nt. procedury „Niebieskiej Karty”, • Organizowanie cyklicznych szkoleń, narad nt. procedury „Niebieskiej Karty”, • Przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjno-edukacyjnych nt. infrastruktury	2016-2020	ZI Szkoły, GOPS, GKRPA

		placówek pomocowych (ulotki, plakaty)		
7.	Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc	• Udzielanie przez GOPS wsparcia finansowego i rzeczowego, • Prowadzenie pracy socjalnej, • Prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego, • Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w zakresie przysługujących im praw, • Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, miejsc w ośrodku wsparcia, • Motywowanie i kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	2016-2020	GOPS, GKRPA, Szkoły,
8.	Współpraca pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	• Prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty” • Interwencje/wizyty w środowisku pracowników socjalnych i Policji, • Praca grup roboczych na rzecz indywidualnego przypadku przemocy w rodzinie	2016-2020	GOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, Służba Zdrowia

Rozdział 5.

Oczekiwane efekty programu

1. Zwiększenie wśród mieszkańców Gminy Goleszów wiedzy o skali i specyfice zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zmiana postaw społecznych, zwiększenie wrażliwości społecznej wobec aktów przemocy w rodzinie.
3. Podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
6. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy w rodzinie.

Rozdział 6.

Źródła finansowania programu

Źródłem finansowania wymienionych zadań są środki własne Gminy Goleszów przewidziane w planie finansowym poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Goleszów, GKRPA.

Środki na obsługę organizacyjno techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego przewidziane są w planie finansowym GOPS w Goleszowie.

Rozdział 7.

Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring i ewaluację programu prowadzić będą pracownicy GOPS w Goleszowie przy współpracy z pozostałymi realizatorami programu.